

Kulturpolitisk plan för Eskilstuna kommunkoncern 2016-2021

Eskilstuna växer tillsammans!

Planens syfte

Kulturpolitisk plan för Eskilstuna ska tydliggöra ansvar, prioriterade områden och önskad utveckling för kulturpolitiken under de kommande åren.

Planen beskriver inriktningen för det kulturpolitiska arbetet och är ett styrande dokument för hela kommunkoncernen.

Planen ska vara vägledande i samverkan med aktörer från civilsamhället, näringslivet och akademien.

1. Eskilstunas utmaningar

I Eskilstuna bor i dag över 100 000 flickor och pojkar, kvinnor och män. En dryg femtedel av befolkningen är barn och unga under 18 år och ungefär lika stor andel är utrikes födda. Här talas många olika språk, de största förutom svenska är finska, arabiska och somaliska.

Det finns stora utmaningar i att få fler i arbete och egen försörjning och höja utbildningsnivån. Skillnader i inkomst och utbildningsnivå mellan olika geografiska delar och bostadsområden behöver jämnas ut.

Kommunens verksamheter behöver fånga upp invånarnas behov och möta ett föränderligt och kulturellt heterogent samhälle. Kommunens resurser och infrastruktur ska användas för att skapa största möjliga värde för invånarna.

Utbildningsnivå och inkomst är viktiga faktorer för människors hälsa, levnadsvanor, kulturvanor, tillgång till digital teknik, valdeltagande och delaktighet i det demokratiska samhället. Föräldrarnas bakgrund och livssituation har betydelse för barn och ungas förutsättningar att tillgodogöra sig skolgången och ha en berikande fritid.

Skillnaderna mellan olika grupper i samhället har ökat. Det gäller både skillnader i inkomst, åsikter och hälsa. Det ger människor olika förutsättningar för kulturvanor – vad man har tillgång till, tar del av, är intresserad av eller har råd med.

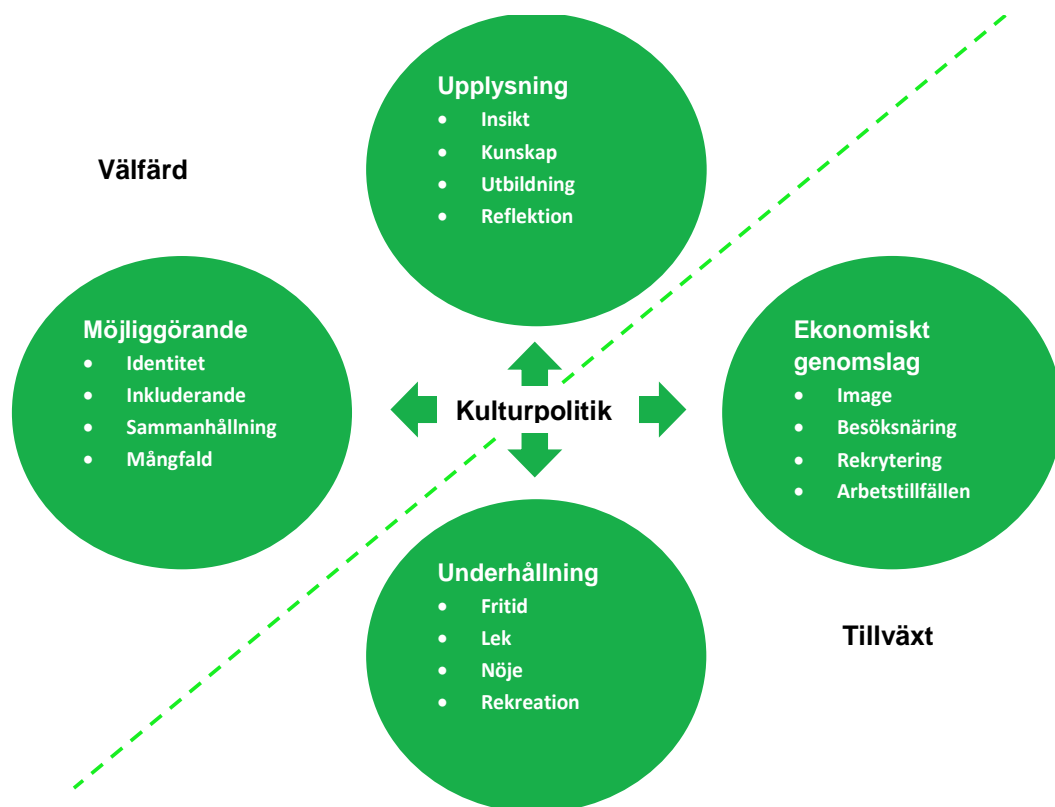
2. Definitioner

Ordet *kultur* används i många olika betydelser. I sin snäva eller *estetiska* betydelse är kultur liktydigt med konst och avser skapande verksamheter som

litteratur, teater, film, foto, musik och bibliotek med mera. Den vida eller *antropologiska* betydelsen av kultur är gemensamma normer, traditioner och mänskliga aktiviteter.

Ett aktivt kulturliv där människor möts, skapar och upplever tillsammans är en grund för en demokratisk utveckling. Det är viktigt att värna om både den konstnärliga friheten och kulturens egenvärde. Det är allas tillgång till kultur som är viktig och inte i vilken form kulturen tar sig uttryck. Samhällets aktörer måste stå upp för kulturen och dess utövare även när människor blir provocerade över dess budskap och aldrig acceptera när kulturutövare utsätts för hot och våld.

Kulturpolitik handlar om fördelningen av medel och om den roll offentliga aktörer har för att formulera mål, prioritera uppgifter, stötta produktion och se till att konsten och kulturverksamheten når de grupper de är tänkta att nå. Kulturpolitiken ska ge ramarna för kulturen men inte blanda sig i innehållet.

**Postadress****Besöksadress**

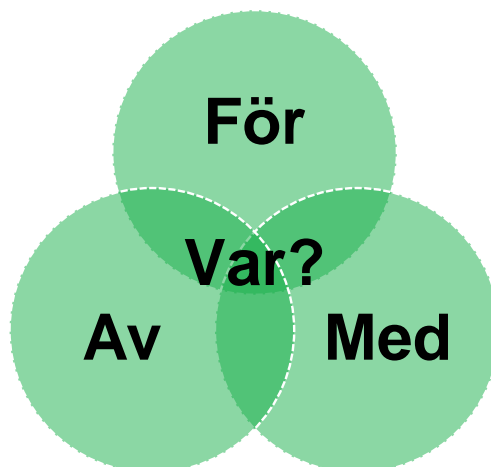
Kriepsensgatan 4

E-postmattias.berglund@eskilstuna.se**Telefon, växel**

016-710 10 00

Fax**Webbplats****Mobiltelefon**

070 086 23 09



För: Kulturen skapas och presenteras av professionella för en publik.

Av: Kulturutbudet är skapat av invånare och andra, helt på egen hand eller med stöd av kommunen.

Med: Kulturutbud skapat av professionella i samarbete eller dialog med invånare eller publiken.

Perspektiven påverkas också av **var** kulturen finns geografiskt.

3. Ansvar och uppföljning

Mål och åtaganden i den kulturpolitiska planen ska föras in i respektive nämnds årliga verksamhetsplaner och följas upp i verksamhetsberättelser.

En samlad uppföljning och utvärdering av handlingsplanen ska ske inför nästa revidering. Nämnder och bolag ansvarar för att följa upp egna aktiviteter. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för utvärdering och revidering av handlingsplanen i sin helhet.

4. Den kulturpolitiska inriktningen 2016-2021

Kultur är en grundsten i ett väl fungerande samhälle och bidrar till att vidga våra vyer och skapa förståelse för andras perspektiv. Ett aktivt kulturliv där människor kan mötas är centralt för utvecklingen av ett demokratiskt samhälle.

De övergripande målen för perioden är:

- Det ska finnas möjligheter för alla till eget skapande, att uttrycka sig i olika former och att ta del av en professionellt skapad kultur.
- Eskilstuna kommuns invånare ska ha samma möjlighet att ta del av kultur på egen hand eller tillsammans med andra, oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion eller annan trosuppfattning, ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller socioekonomiska förutsättningar.

- Barn och unga är en prioriterad målgrupp för kulturpolitiken. Alla barn och unga ska ha rätt att både ta del av och utforska konstnärliga uttryck och kultur i alla dess former.
- All kulturverksamhet för flickor och pojkar ska vara förenlig med FN:s konvention om barns rättigheter.

Det är flickor och pojkar, kvinnor och män i Eskilstuna som är i fokus för kulturpolitiken. Kunskap om deras livsvillkor ligger till grund för fördelningen av resurser. Ett rikt och spännande kulturliv gör Eskilstuna till en attraktiv plats att bo på, verka i och besöka.

Den kulturpolitiska handlingsplanen för Eskilstuna ska vara modig, stolt, inkluderande, jämställd, jämlik, innovativ, utmanande, tillgänglig, kreativ, hållbar, klok och mångsidig.

5. Kulturpolitikens målområden

Inom varje målområde finns ett antal **delmål** som ska leda till att övergripande mål nås. I varje målområde finns **aktiviteter** som beskriver vad som ska göras för att uppfylla målen.

Genom uppföljningsbara mål ska verksamhetens riktning och utveckling följas över tid. Kommunens resurser ska användas för rätt saker och i rätt omfattning.

Den kulturpolitiska planen ska bidra till att uppnå kommunens vision och strategiska mål och planens åtgärder ska möta dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Målområde 1. Eskilstuna en plats för kultur

Kultur är gemenskap och betydelsefull för stadens identitet. Arkitektur, formgivning och design är en del av vår kultur och vårt samhälle. Vår omgivning påverkar vårt sätt att leva och ska uppfylla höga krav på kvalitet ur funktionell, ekologisk och estetisk synvinkel. Det offentliga rummets gator, torg, parker och offentliga lokaler ska vara tillgängliga för alla och utformas med inlevelse och omsorg.

Det ska vara lätt för flickor och pojkar, kvinnor och män att ta sig till kommunens scener, museer, bibliotek och andra offentliga miljöer. Det är viktigt att stadsplanera för tillgänglighet med trygga cykelvägar och bussförbindelser till kommunens scener, museer och mötesplatser.

Ett brett och rikt kulturutbud, oavsett om det är offentligt, kommersiellt eller ideellt, stärker eskilstunabornas känsla av livskvalitet. Spännande miljöer för olika kulturuttryck med bra evenemang erbjuder upplevelser som lockar till sig besökare från andra städer och länder. Kulturen marknadsför Eskilstuna.

Postadress**Besöksadress**

Kriepsensgatan 4

Telefon, växel

016-710 10 00

Fax**Webbplats****E-post**mattias.berglund@eskilstuna.se**Mobiltelefon**

070 086 23 09

Eskilstuna ska vara en plats där nya kulturformer uppstår och där olika former möts och utvecklas. Den offentliga konsten ska vara modig och skapa reaktioner. Kulturen ska möta människor i vardagen, väntat och oväntat. Eskilstuna ska utmana med kultur!

Delmål

- Den offentliga konsten ska vara modig, tankeväckande och möta människor i vardagen.
- Eskilstunabor ska ges utrymme att genom eget skapande sätta avtryck i det offentliga rummet.
- Gator, parker, vatten och torg ska användas i större utsträckning för kulturella uttryck.
- Kommunens alla platser för barn och unga ska främja flickors och pojkars kreativitet, och vilja att själva utöva och ta del av kultur.

| Aktiviteter | Klart senast | Ansvarig |
|--|--------------|--------------------------------------|
| Kulturplanering är ett sätt att få med kulturella perspektiv i utvecklingen av staden och landsbygden och ska praktiseras i stadsdelsutveckling och stadsläkning i Eskilstuna. | 2021 | KS, KFN, TSN, SBN |
| En långsiktig och enhetlig finansieringsmodell för investering i och underhåll av offentlig utsmyckning ska arbetas fram. | 2021 | KS, KFN, SBN |
| Konststråk som främjar bildning och rörelse ska tas fram. | 2021 | KFN, SBN, TSN |
| Marknadsföringen av Eskilstunas kulturutbud ska utvecklas. | 2021 | Eskilstuna direkt, KS, KSN, TSN, VON |
| Vid nybyggnation av bostäder och verksamhetslokaler ska Eskilstuna Kommunfastigheter AB avsätta minst en procent av byggkostnaden till konstnärlig utsmyckning. | 2020 | Kfast |

Målområde 2. Inkluderande kultur

Eskilstuna behöver ett mångfaldigt utbud för en mångfald av människor. Kulturen ökar förståelsen mellan enskilda människor och mellan grupper.

Kulturlivet ska vara inbjudande och tillgängligt. Det ska finnas förutsättningar för alla oavsett funktionsförmåga att vara delaktiga hela livet. Ett levande kulturliv där människor upplever engagemang och gemenskap har en positiv påverkan på tillit, jämlikhet och trygghet i samhället. Ett aktivt, kulturellt liv i ett socialt sammanhang ger positiva hälsoeffekter för människor i alla åldrar.

Postadress

Besöksadress

Kriebsensgatan 4

E-post

mattias.berglund@eskilstuna.se

Telefon, växel

016-710 10 00

Fax

Webbplats

Mobiltelefon

070 086 23 09

Alla barn och unga ska erbjudas miljöer med tillgång till det professionella kulturlivet, liksom möjlighet att skapa tillsammans med kompetenta vuxna som inspiration och stöd. Kultur är lika mycket värd oavsett om den skapas av vuxna *för* barn och unga, gemensamt av vuxna tillsammans *med* barn och unga, eller som skapas *av* barn och unga.

Delmål

- Den offentligt finansierade kulturen ska kännetecknas av en hög grad av medskapande, både av barn och vuxna.
- Kvinnor och män, flickor och pojkar ska kunna ta del av kommunens lokaler och kulturverksamheter på likvärdiga villkor.
- Eskilstunas mångfald ska speglas i kulturutbudet.
- Kulturen ska nå nya målgrupper genom verksamhet som är angelägen för många.
- Kultur för unga ska alltid kännetecknas av delaktighet så att effekten blir för, med och av barn och unga.

| Aktiviteter | Klart senast | Ansvarig |
|--|--------------|----------------------|
| Samordna programverksamheten på kommunkoncernens mötesplatser, bibliotek och andra offentliga platser. | 2018 | VON, KFN, TSN, Kfast |
| Arbeta aktivt för mångfald inom kulturen i representation och i utbud. | 2021 | KFN, TSN, DEAB |
| Utveckla samverkan mellan kulturverksamheterna och skolan. | 2021 | BUN, KFN, TSN |
| Stödja socioekonomiskt utsatta flickor och pojkar till en meningsfull fritid via föreningsidrott eller kultur. | 2021 | KFN, SN |
| Eskilstunas status som finskt förvaltningsområde ska speglas i kulturutbudet. | 2021 | KFN, TSN |

Målområde 3. Kultur för lärande

Sambanden mellan kultur, bildning, demokrati och ett livslångt lärande är tydliga. Alla ska erbjudas möjlighet att ständigt förnya sina kunskaper och utveckla sin kreativitet. För barn och unga är skolan en viktig arena för kulturella upplevelser.

Tillgång till bra skol- och folkbibliotek spelar en avgörande roll för att främja läsning och intresset för litteratur. Det är viktigt att alla tidigt får möjlighet att möta språket och litteraturen för att lägga grunden till goda läsvanor.

Studieförbunden i Eskilstuna är en viktig del av kulturlivet, både som folkbildare och som arrangörer av olika kulturevenemang. Eskilstuna kommun stödjer studieförbundens verksamhet som är en viktig del av att öka bildningsnivån i Eskilstuna.

Eskilstunas historia och samtid består av kvinnor och män, flickor och pojkar från olika miljöer som levt och lever här. Arkiv och samlingar ska spegla alla Eskilstunabors historia och samtid. Historien ska lyftas fram för omvärlden och aktivt användas för bildning och livslångt lärande.

Delmål

- Elever i den kommunala skolan ska ha tillgång till kulturaktiviteter inom skoldagens ram.
- Miljöer och mötesplatser ska utformas så att de stimulerar lusten att lära.
- Kommunens program, pedagogik och utställningar ska bidra till att skapa debatt och samtal om aktuella frågor.
- Folkbibliotekens och museernas verksamhet ska inkludera alla och bidra till bildning, upplevelser och dialog.
- Fler Eskilstunabor ska vara delaktiga i den gemensamma berättelsen om Eskilstuna.

| Aktiviteter | Klart senast | Ansvarig |
|---|--------------|---------------|
| Utveckla samverkansformer mellan kommunens verksamheter och studieförbunden. | 2018 | KFN |
| Skapa fler lärande lekfulla utomhusmiljöer för barn och vuxna. | 2021 | SBN |
| Fortsätta utveckla skolbiblioteken i samverkan med folkbiblioteket. | 2021 | BUN, KFN |
| Utveckla arbetet med tidsresor för barn och unga som görs på Lagersbergs säteri till andra platser och epoker i Eskilstunas historia. | 2021 | KFN, BUN, TSN |
| Lyfta fram och levandegöra Eskilstunas unika kulturhistoriska miljöer. | 2021 | KFN, TSN |
| Använda riktad arkivpedagogik för att nya grupper ska hitta Eskilstunas arkiv och samlingar. | 2021 | KFN |
| En policy för offentlig konst, utsmyckning och samlingar ska tas fram | 2019 | KFN, TSN |

Målområde 4. Ett stödsystem som utvecklar

Kulturlivet är beroende av eldsjälur, professionella, amatörer och arrangörer som lägger ner kraft och energi på att sprida och väcka intresse för kulturens uttryck.

Postadress

Besöksadress

Kriebsensgatan 4

E-post

mattias.berglund@eskilstuna.se

Telefon, växel

016-710 10 00

Fax

Webbplats

Mobiltelefon

070 086 23 09

Det stöd som Eskilstuna kommunkoncern ger till kulturlivet är ett erkännande av dess samhällsnytta. Det samlade stödet ska främja integration och stödja en hållbar utveckling.

Resurserna ska fördelas likvärdigt mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. Stödet ska ge alla möjlighet att ta del av kultur i Eskilstuna kommun, ha hög transparens och upplevas som rättvist. Det ska vara möjligt att stödja nya idéer och våga prova nya sätt att tänka. Stödsystemet ska uppmuntra det fria kulturutövandet.

I Eskilstuna finns unika kulturarvsmiljöer och lokaler för kultur som förstärker kulturupplevelsen. Scener och mötesplatser ska vara tillgängliga för alla.

Arbetet med Eskilstunas evenemangsstrategi är en viktig grund för att få fler kulturarrangörer att välja Eskilstuna.

Delmål

- Regler för bidrag och sponsring ska vara begripliga och transparenta.
- Kommunkoncernen ska sträva efter att skapa förutsättningar för att arrangörer ska vilja förlägga sina kulturevenemang i Eskilstuna.

| Aktiviteter | Klart senast | Ansvarig |
|--|--------------|--------------|
| Undersöka möjligheterna att stödja oorganiserad/icke föreningsdriven kultur. | 2019 | KFN |
| Tydligare koordinera kommunkoncernens samlade stöd och subventioner till föreningslivet. | 2019 | KFN, KS, TSN |
| Förtydliga möjligheten till stöd i form av insatser för information, administration eller planering av evenemang. | 2018 | KFN |
| Utreda förutsättningarna för att ge amatörer möjlighet att ställa ut egen konst i lokaler som tillfälligt är tomma. | 2019 | Kfast |
| Harmonisera regelverk för sponsring från kommunala bolag med det regelverk för föreningsbidrag som kommunfullmäktige har beslutat. | 2017 | EKF |
| Samordna och förtydliga kommunens totala stöd vid arrangemang. | 2017 | KFN, KS DEAB |

Målområde 5. En kultur för framtiden

Kulturutbudet behöver göras mer känt och attraktivt för invånarna för att Eskilstuna ska ta steg mot att bli en kulturstad. Det är ett långsiktigt arbete som lyfts fram i varumärkesplattformen, *Eskilstuna evolution*.

Kulturkonsumtionen i Eskilstuna behöver öka. Genom kommunens insatser byggs kulturkapital hos flickor och pojkar, kvinnor och män som bor i Eskilstuna. Det bidrar på lång sikt till tillväxt och ett starkt närings- och kulturliv.

Eskilstuna är en plats som är öppen för nya idéer och tar tillvara och stöttar eldsjälar, fångar upp kreativa entreprenörer och där det egna skapandet främjas.

Kultur är hållbart. Eskilstuna är drivande i miljöarbetet och är en förebild internationellt. Inom återvinning och återbruk är Eskilstuna ledande. Recycle design och upcycling är viktiga delar i framtidens hållbara ekonomi med potential att stimulera kreativitet och skapa arbetstillfällen.

Kultur är en viktig faktor för att nå social uthållighet. Att investera i kultur är att investera i framtiden. En socialt uthållig stad är också en attraktiv stad.

Delmål

- Eskilstunas kulturpolitik kännetecknas av helhet och hållbarhet, såväl ekologisk, ekonomisk som social.
- Investeringar i kultur sker ur ett socialt investeringsperspektiv.
- Kulturella och kreativa näringar bidrar till att skapa fler jobb och främja besöksnäringen.

| Aktiviteter | Klart senast | Ansvarig |
|--|--------------|--------------------|
| Kulturinvesteringar ska göras kompensatoriskt utifrån kunskaper om socioekonomiska förutsättnings påverkan på kulturvanor. | 2021 | KS |
| Utveckla Munktelstråket som ett besöksmål med fokus på kulturella och kreativa näringar. | 2019 | KS, DEAB, KFN, SBN |
| Fortsätta utveckla formerna för dialog med kulturaktörer. | 2021 | KFN, TSN |
| Utveckla arbetet med att skapa fler arbetstillfällen inom kultursektorn. | 2021 | KS, AVN, DEAB |

Postadress**Besöksadress**

Kriebsensgatan 4

E-postmattias.berglund@eskilstuna.se**Telefon, växel**

016-710 10 00

Fax**Webbplats****Mobiltelefon**

070 086 23 09